

У сусрет јубилеју, обележавању 50 година постојања и рада Универзитета у Нишу, неуропсихијатар др Мирослава Живковић, професор Медицинског факултета, одржала је предавање на тему „Интегративна биоетика и изазови данашњег доба - од лечења до киборга“. Предавање је 24. марта, у згради Ректората, организовао Форум за примењену етику Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу.

Резиме предавања:

Декада која је за нама донела је зачуђујућа сазнања из области неуронаука и џиновске кораке на путу сазнања највећих истина човекових о човеку.

Међу најважнијим сазнањима су: повећано сазнање о људском геному, нанотехнологија, ткивни инжињеринг, развој информатике укључујући сакупљање података и компјутерску стимулацију, реверзни инжињеринг људског мозга уз симулирање функције коришћењем компјутера.

Добра страна ових сазнања је боље разумевање механизма болести и нормалне функције мозга што ће омогућити промену нормалног капацитета нервног система да се регенерише, обнови и адаптира на последице оштећења мозга.

Само присуство технологије није захтевало стварање посебне биоетичке специјалности која би била арбитар етичких питања. Застрашујућа је могућност злоупотребе и промене људске врсте, где пораст сазнања о неуроналном супстрату менталних процеса може угрозити наше традиционално разумевање личног идентитета, карактера, свести и духовности уз чињеницу да је човек не више од “карактеристичне машине”. Како користити знање и технологију на опште добро? Напредак у неуронаукама покреће етичка, социјална и легална питања у односу на људски дух и мождане структуре.

Данас се стиче утисак да је дошло до ТАЧКЕ ОБРТА, где се у пуној јасноћи испоставило да научно-технички напредак не доноси само погодности него и опасности за човека, за друга жива бића и опстанак човека уопште. Ове технике постају стварне и потребни су нам етички оквири у њиховој употреби да не бисмо, једнога дана, били изненађени шта су све у стању да учине. Постоји могућност дехуманизације науке где савремени нагли технолошки и медицински напредак доноси знање, али не и мудрост, како то знање исправно употребљавати.

Ове растуће технологије подижу све врсте врло познатих етичких и друштвених питања као што су безбедност, приватност, аутономија, одговорност, физички и психички интегритет и приступ технологији, али и мање познатих питања и појава као што су: људски развој, социјално побољшање, власништво биолошких података, слобода

информисања, надлежност потрошача и медиализација.

Управо зато дефинисан је основни циљ ИНТЕГРАТИВНЕ БИОЕТИКЕ као успостављане еколошке равнотеже и заштите природних ресурса, а такође и враћање изгубљених моралних вредности.

Потребно је да научна истраживања изведемо из лабораторија и уведемо у наше животе како би смо видели како ће иста бити интерпретирана, примењена и асимилирана у савремени начин размишљања.